

2019-imi suliffissaaleqineq aamma sulisorineqarsinnaasut

Imarisai

| | | |
|--------------------|---|-----------|
| | Aallaqqaasiut | 4 |
| | 1. Suliffissaaleqineq | 6 |
| Takussutissiaq 1.1 | Suliffissaaleqineq aamma suliffissaaleqineq procentinngorlugu najugaqarfinnut suaassutsinullu immikkoortillugit. | 6 |
| Titartagaq 1.1 | Suliffissaaleqineq procentinngorlugu | 7 |
| Titartagaq 1.2 | Suaassutsini suliffissaaleqineq procentinngorlugu. | 7 |
| Titartagaq 1.3 | 2019-imi distriktini suliffissaaleqineq procentinngorlugu. | 8 |
| Takussutissiaq 1.2 | Distriktini suliffissaaleqineq aamma suliffissaaleqineq procentinngorlugu. | 9 |
| Titartagaq 1.4 | 2019-imi ukioqqortussitsit najugaqarfiillu tunngavigalugit suliffissaaleqineq procentinngorlugu | 9 |
| Titartagaq 1.5 | 2019-imi ukioqqortussitsit suaassutsillu tunngavigalugit suliffissaaleqineq procentinngorlugu | 10 |
| Takussutissiaq 1.3 | Ilinniarsimasat qaffasinnerpaat tunngavigalugit suliffissaaleqineq aamma suliffissaaleqineq procentinngorlugu. | 11 |
| Takussutissiaq 1.4 | 2019-imi suaassutsit, najugaqarfiit aamma qaammatit suliffissaaleqiffiusut tunngavigalugit suliffissaaleqineq | 12 |
| | 2. Sulisorineqarsinnaasut | 12 |
| Takussutissiaq 2.1 | 2019-imi distriktini sulisorineqarsinnaasut | 13 |
| Titartagaq 2.1 | Sulisorineqarsinnaasut | 14 |
| Titartagaq 2.2 | 2019-imi ukioqqortussitsini assigiinngitsuni sulisorineqarsinnaasut amerlassusii ... | 14 |
| Titartagaq 2.3 | 2019-imi distriktini sulisorineqarsinnaasut amerlassusii | 15 |
| Titartagaq 2.4 | 2019-imi ilinniarsimasat qaffasinnerpaat tunngavigalugit sulisorineqarsinnaasut amerlassusii | 15 |
| Takussutissiaq 2.2 | 2019-imi ilinniarsimasat qaffasinnerpaat tunngavigalugit sulisorineqarsinnaasut ... | 16 |
| Titartagaq 2.4 | 2019-imi inuussutissarsiummik ilinniarsimasat tunngavigalugit sulisorineqarsinnaasut amerlassusii | 17 |
| | 3. Kisitsitigut paasissutissat pillugit | 18 |
| | 3.1 Tunuliaqutat | 18 |
| Takussutissiaq 3.1 | 2015-imiit 2019-imut suliffissarsiortutut nalunaarsukkat aamma suliffissaaleqineq . | 18 |
| | 3.2 Najoqqutat | 18 |
| | 3.3 Periaaseq | 19 |
| | 3.3.1 ILO' mit suliffissaaleqineq pillugu nassuiaat | 20 |
| | 3.3.2 Naatsorsueqqissaartarfimmit suliffissaaleqineq pillugu nassuiaat | 20 |
| | 3.3.3 Sulisorineqarsinnaasut pillugit nassuiaat | 21 |
| | 3.3.4 Nunaqqatigiinnut paasissutissat | 21 |
| | 3.4 Najoqqutassatut nalorninaateqarsinnaasut | 21 |

Aallaqqaasiut

Kisitsisigut paasissutissani uani sulisorineqarsinnaasut aamma suliffissaaleqisut agguaqatigiissillugu qaammammumt ineriartornerat ersersinneqarpoq. Pisinnaasaq tamaat malillugu FN-ip suleqatigiissitaata The International Labour Organisationip (ILO) innersuussutai tunngavigalugit suliarineqarpoq. Kisitsisitigut paasissutissat Naatsorsueqqissaartarfiup qaammatikkaartumik saqqummiuttagaannut suliffissarsiortutut nalunaarsukkanut taputartuunneqassanngillat.

Saqqummersitaq pingasunik immikkoortortaqarpoq, taakku ataatsimut imaluunniit immikkoortillugit atuarneqarsinnaapput. Kapitali 1-imi suliffissaaleqineq ersersinneqarpoq. Kapitali 2-mi sulisorineqarsinnaasut allaaserineqarput, kapitali 3-milu kisitsisitigut paasissutissanut najoqqutat, suliarineqarnerini periaatsit il.il. allaaserineqarlutik.

Sulisorineqarsinnaasut aamma suliffissaaleqineq pillugu 2010-miit 2019-imut paasissutissat sukumiisut Naatsorsueqqissaartarfiup kisitsisaataasiviani bank.stat.gl-imi pissarsiarineqarsinnaapput. Kapitali 1-imi aamma 2-mi titartakkat aamma takussutissiat kisitsisitaat tamarmik Naatsorsueqqissaartarfiup kisitsisaataasivianit pissarsiaapput. Kisitsisit atorneqartut, titartakkat takussutissiallu ataanni, sumit pissarsiarineqarsimaneri allassimapput.

Saqqummersitami uani iluarsaassinerit aamma allannguinerit ...

Saqqummersitami uani siuliani saqqummersinneqarsimasumiittunik iluarsaassisoqanngilaq. 2017-imi januaarip aallaqqaataani 66-inik ukiullit utoqqalinersiaqartalerput siusinnerusukkut 65-inik ukiullit utoqqalinersiaqalersartut. Tamanna pissutaalluni saqqummersitami uani 2010-miit 2016-imut sulisorineqarsinnaasut aamma suliffissaaleqisut 18-iniit 64-inut ukioqarput. 2017-imi kisitsisiniit 18-it 65-illu akornanni ukiullit Kalaallit Nunaanni najugaqavissut pineqartut. 2016-imit 2017-imut kisitsisit nikeriarput kisinneqartut allannguuteqarneri pissutaalluni.

Nassuiaatit:

Suliffeqarneq: Agguaqatigiissillugu qaammammumt sulisut amerlassusaat.

Suliffissaaleqineq: Agguaqatigiissillugu qaammammumt suliffissaaleqisut amerlassusaat.

Suliffissaaleqineq procentinngorlugu: sulisorineqarsinnaasut akornanni suliffissaaleqinerup annertussusaa.

Sulisorineqarsinnaasut: Kalaallit Nunaanni najugaqavissut ukiui sulinissamut naleqquttut.

Ukioqqortussutsit suliffiusut: ukiut 18-64 (2010-2016) aamma ukiut 18-65 (2017-2019).

Sulisorineqarsinnaanngitsut: Kalaallit Nunaanni najugaqavissut sulisinnaasuseqarlutik ukiullit suliffeqanngitsut aamma suliffissaaleqisutut nalunaarutigineqarsimannngitsut.

1. Suliffissaaleqineq

2019-imi suliffissaaleqisutut 1.387-it agguaqatigiissillugu qaammammut nalunaarutigineqartarsimapput. Sulisorineqarsinnaasut akornannit 5,1 pct.-iupput, takussutissiaq 1.1 takuuk. 2018-imut sanilliullugu suliffissaaleqisut 195-inik procentinngorlugu 12,3-nik ikilismapput.

Takussutissiaq 1.1 Suliffissaaleqineq aamma suliffissaaleqineq procentinngorlugu najugaqarfinnut suaassutsinullu immikkoortillugit

| | Suliffissaaleqineq | | | | | Suliffissaaleqineq procentinngorlugi | | | | |
|----------------------|--------------------|--------------|--------------|--------------|--------------|--------------------------------------|------------|------------|------------|------------|
| | 2015 | 2016 | 2017 | 2018 | 2019 | 2015 | 2016 | 2017 | 2018 | 2019 |
| | Inuit | | | | | Pct. | | | | |
| Tamakkerlugit | 2.438 | 1.971 | 1.858 | 1.582 | 1.387 | 9,1 | 7,3 | 6,8 | 5,8 | 5,1 |
| Illoqarfinni | 2.048 | 1.641 | 1.521 | 1.283 | 1.126 | 8,8 | 7,0 | 6,4 | 5,4 | 4,7 |
| Nunaqarfinni il.il. | 390 | 330 | 337 | 298 | 261 | 11,3 | 9,6 | 10,0 | 9,0 | 8,1 |
| Angutit | 1.312 | 1.049 | 1.009 | 846 | 756 | 8,9 | 7,1 | 6,8 | 5,7 | 5,1 |
| Arnat | 1.126 | 923 | 849 | 736 | 632 | 9,3 | 7,6 | 6,9 | 5,9 | 5,1 |

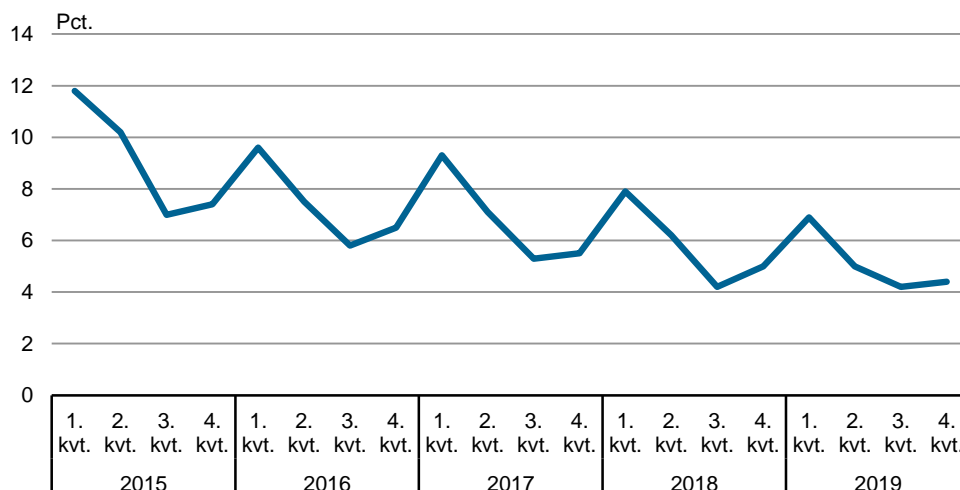
Najoqqutaq: Naatsorsueqqissaartarfiup kisitsisaataasivia: <http://bank.stat.gl/ARNLED3> aamma <http://bank.stat.gl/ARNLED4> Malugiuk. 2017-imi januaarip aallaqqaataani 66-inik ukiullit utoqqalinersiaqartalerput siusinnerusukkat 65-inik ukiullit utoqqalinersiaqalersartut. Taamaattumik takussutissiami 2017-imi takussutissiami suliffissaaleqisutut nalunaarsukkat 18-it 65-illu akornanni ukioqarput. Ukiuni siuliinit sulisorineqarsinnaasut 18-it 64-illu akornanni ukioqartarput!

Illoqarfinni suliffissaaleqisut amerlanerpaapput. 2019-imi illoqarfinni suliffissaaleqisut 1.126-upput, nunaqarfinni suliffissaaleqisut 261-iusut. 2018-imut sanilliullugu illoqarfinni suliffissaaleqisut 157-inik ikilismapput nunaqarfinni suliffissaaleqisut 37-nik ikilismasut.

Illoqarfinni suliffissaaleqisut amerlanerugaluartut sulisorineqarsinnaasut akornanni nunaqarfinni suliffissaaleqisut procentinngorlugit amerlanerupput. 2019-imi agguaqatigiissitsinermi qaammatit tamaasa nunaqarfimmi sulisorineqarsinnaasut akornanni suliffissaaleqisut 8,1 pct.-iusarsimapput, illoqarfinni sulisorineqarsinnaasut akornanni 4,7 pct.-it suliffissaaleqisarsimasut.

Nalinginnaasumik qaammatip ataatsip ingerlanerani angutit arnanit amerlanerusut suliffissaaleqisarput. 2019-imi agguaqatigiissillugu angutit 756-it qaammammut suliffissaaleqisarsimapput arnat 632-t agguaqatigiissillugu qaammammut suliffissaaleqisarsimasut. Taamaakkaluartoq angutit sulisorineqarsinnaasut arnanit amerlanerummata, 2019-imi angutit akornanni suliffissaaleqisut procentinngorlugit arnanut sanilliullugit assigiinnarput, 5,1 pct.-iusarsimallutik.

Titartagaq 1.1 Suliffissaaleqineq procentinngorlugu

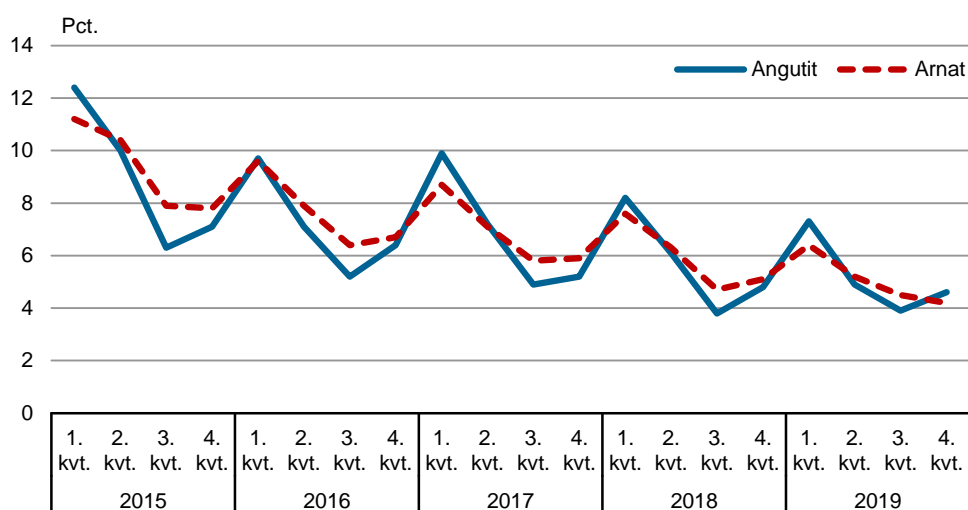


Najoqqutaq: Naatsorsueqqissaartarfiup kisitsisaataasivia: <http://bank.stat.gl/ARNLED4>

Malugiuk. 2017-imi januaarip aallaqqaataani 66-inik ukiullit utoqqalinersiaqartalerput siusinnerusukkat 65-inik ukiullit utoqqalinersiaqalersartut. Taamaattumik titartakkami 2017-imi suliffissaaleqisutut nalunaarsukkat 18-it 65-illu akornanni ukioqarput. Ukiuni siulliit sulisorineqarsinnaasut 18-it 64-illu akornanni ukioqartarput!

Ukiup ingerlanera malillugu suliffissaaleqisut amerlatsittarlutillu ikilisarput, titartagaq 1.1 takuuk. Ukiumi qaammataini arfinilinni suliffissaaleqisut amerlanerusarput, ukiup ingerlanerani kvartalimi siullermi amerlanerpaajusarput, aasamilu ikinnerusarlutik, kvartalit pingajuanni suliffissaaleqisut ikinnerpaajusarput. Ukiut kingulliit ingerlaneranni ukiup ingerlanerani suliffissaaleqinerit assigiinnerulersimapput. 2016-imiit 2018-imut kvartalit pingajuanni suliffissaaleqisut kvartalit siullianni suliffissaaleqisunit 4 procentpointinik ikinnerusimapput, tamanna 2014-imi 5 procentpointingajaassimavoq. 2019-imi kisitsit apparneroqqippoq 2,7 pct.-iusimalluni. 2019-imi kvartalini tamani ukiup siulianut kvartalinit naleqqiullugit suliffissaaleqinerit appasinnerusimapput.

Titartagaq 1.2 Suaassutsini suliffissaaleqineq procentinngorlugu

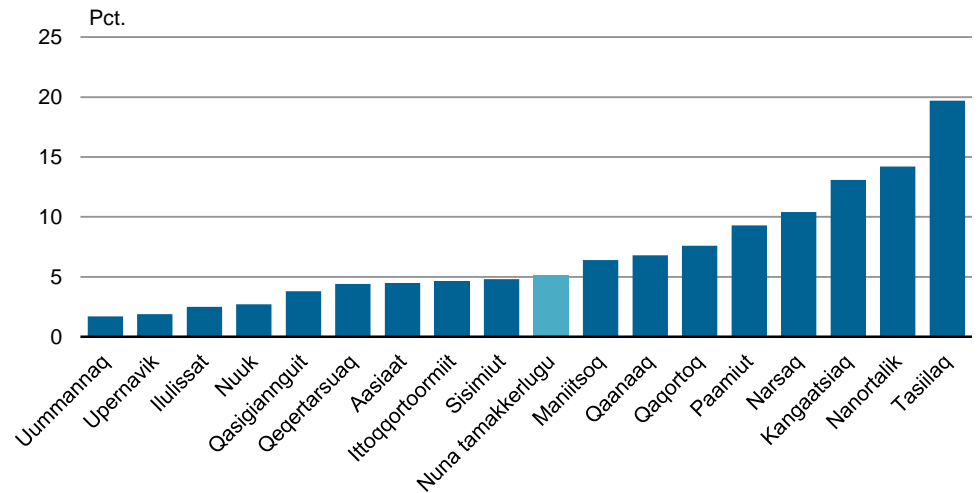


Najoqqutaq: Naatsorsueqqissaartarfiup kisitsisaataasivia: <http://bank.stat.gl/ARNLED4>

Malugiuk. 2017-imi januaarip aallaqqaataani 66-inik ukiullit utoqqalinersiaqartalerput siusinnerusukkat 65-inik ukiullit utoqqalinersiaqalersartut. Taamaattumik takussutisiami suliffissaaleqisutut nalunaarsukkat 18-it 65-illu akornanni ukioqarput. Ukiuni siulliit sulisorineqarsinnaasut 18-it 64-illu akornanni ukioqartarput.

Ukiup ingerlanerani suliffissaaleqinerit allanngorarnarat angutit akornanni ersarinneruvoq, titartagaq 1.2 takuuk. Angutit suliffisartagaasa ukiup qanoq ilineranik attuumassuteqarajuttarnerat - aalisartut - tassunga nassuiaatigineqarsinnaavoq, arnat suliffisartagaat taamak annertutigisumik ukiup qanoq ilineranik sunnerneqarneq ajorput, arnat amerlanerpaat, 63 pct.-it missaat pisorta qarfinni sulisuunerat tassunga pissutaavoq.

Titartagaq 1.3 2019-imi distriktini suliffissaaleqineq procentinngorlugu



Najoqqutaq: Naatsorsueqqissaartarfiup kisitsisaataasivia: <http://bank.stat.gl/ARNLED4>

Titartakkami 1.3-mi aamma takussutissiami 1.2-mi distriktini suliffissaaleqineq procentinngorlugu assigiinngiaartorujussuusoq takuneqarsinnaavoq. 2019-imi Uummannaq distriktiani suliffissaaleqineq annikinnerpaajusimavoq 1,7 pct.-iulluni Upernavik distriktimi suliffissaaleqineq tulliusoq 1,9 pct.-iulluni. Akerlianik Tasiilap distriktiani suliffissaaleqineq sulisorineqarsinnaasut akornanni 19,7 pct.-iulluni annertunerpaajusimavoq, taamaakkaluortoq Tasiilap distriktiani suliffissaaleqisut 2017-imut sanilliulligit apparsimapput, 2017-imi 25,0 pct.-iusimagamik 2018-imi 21,1 pct.-iusimasut. Sisimiut distriktiani suliffissaaleqineq 4,8 pct.-iusimavoq, nuna tamakkerlugu suliffissaaleqinerup procentianut qaninneraalluni. Nuup distriktiani suliffissaaleqineq 2,7 pct.-iusimavoq.

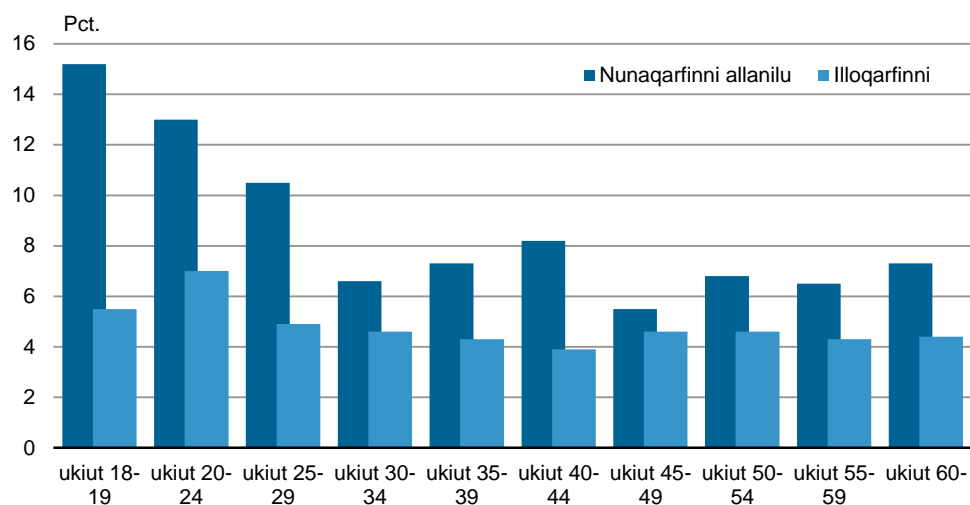
Takussutissiaq 1.2 Distriktini suliffissaaleqineq aamma suliffissaaleqineq procentinngorlugu

| | Suliffissaaleqineq | | | | | Suliffissaaleqineq procentinngorlugu | | | | |
|------------------------------|--------------------|--------------|--------------|--------------|--------------|--------------------------------------|------------|------------|------------|------------|
| | 2015 | 2016 | 2017 | 2018 | 2019 | 2015 | 2016 | 2017 | 2018 | 2019 |
| | Inuit | | | | | Pct. | | | | |
| Nuna tamakkerlugu ... | 2.438 | 1.971 | 1.858 | 1.582 | 1.387 | 9,1 | 7,3 | 6,8 | 5,8 | 5,1 |
| Nanortalik | 115 | 95 | 124 | 118 | 98 | 15,5 | 12,7 | 16,8 | 16,6 | 14,2 |
| Qaqortoq | 152 | 141 | 146 | 128 | 113 | 10,0 | 9,3 | 9,6 | 8,5 | 7,6 |
| Narsaq | 115 | 95 | 93 | 82 | 75 | 15,2 | 13,2 | 12,6 | 11,1 | 10,4 |
| Paamiut | 100 | 98 | 91 | 68 | 57 | 14,7 | 14,1 | 13,6 | 10,4 | 9,3 |
| Nuuk | 563 | 492 | 418 | 318 | 263 | 6,1 | 5,3 | 4,3 | 3,3 | 2,7 |
| Maniitsoq | 117 | 90 | 91 | 107 | 98 | 7,5 | 5,7 | 5,8 | 6,6 | 6,4 |
| Sisimiut | 213 | 135 | 120 | 112 | 151 | 6,9 | 4,5 | 3,9 | 3,7 | 4,8 |
| Kangaatsiaq | 93 | 62 | 60 | 73 | 65 | 17,6 | 11,9 | 11,1 | 13,6 | 13,1 |
| Aasiaat | 118 | 78 | 90 | 84 | 62 | 8,3 | 5,6 | 6,4 | 5,8 | 4,5 |
| Qasigiannuguit | 61 | 32 | 28 | 26 | 22 | 10,4 | 5,7 | 5,1 | 4,6 | 3,8 |
| Ilulissat | 174 | 105 | 82 | 68 | 60 | 7,6 | 4,4 | 3,5 | 2,9 | 2,5 |
| Qeqertarsuaq | 39 | 31 | 31 | 18 | 17 | 10,0 | 8,1 | 7,8 | 4,6 | 4,4 |
| Uummannaq | 81 | 57 | 41 | 33 | 19 | 7,4 | 5,1 | 3,7 | 3,0 | 1,7 |
| Upernavik | 120 | 76 | 66 | 37 | 23 | 10,2 | 6,5 | 5,7 | 3,2 | 1,9 |
| Qaanaaq | 70 | 55 | 39 | 28 | 20 | 21,7 | 18,0 | 12,9 | 9,2 | 6,8 |
| Tasiilaq | 281 | 305 | 318 | 266 | 238 | 23,3 | 24,6 | 25,0 | 21,1 | 19,7 |
| Ittoqqortoormiit ... | 27 | 25 | 21 | 15 | 6 | 15,9 | 15,2 | 13,3 | 10,2 | 4,6 |

Najoqqutaq: Naatsorsueqqissaartarfiup kisitsisaataasivia: <http://bank.stat.gl/ARNLED3> aamma <http://bank.stat.gl/ARNLED4> Malugiuk. 2017-imi januaarip aallaqqaataani 66-inik ukiullit utoqqalinersiaqartalerput siusinnerusukkat 65-inik ukiullit utoqqalinersiaqalersartut. Taamaattumik takussutissiami suliffissaaleqisutut nalunaarsukkat 18-it 65-illu akornanni ukioqarput. Ukiuni siuliinit sulisorineqarsinnaasut 18-it 64-illu akornanni ukioqartarput!

Ukioqatigiiaanni tamani nunaqarfinni suliffissaaleqineq illoqarfinni suliffissaaleqinermi annertuneruvoq, takuuk titartagaq 1.4. Inuusunnerusut akornanni nikingassut annertunerpaavoq. Nunaqarfinni inuusuttut 30-t inorlugit ukiullit suliffissaaleqisut amerlanerpaapput.

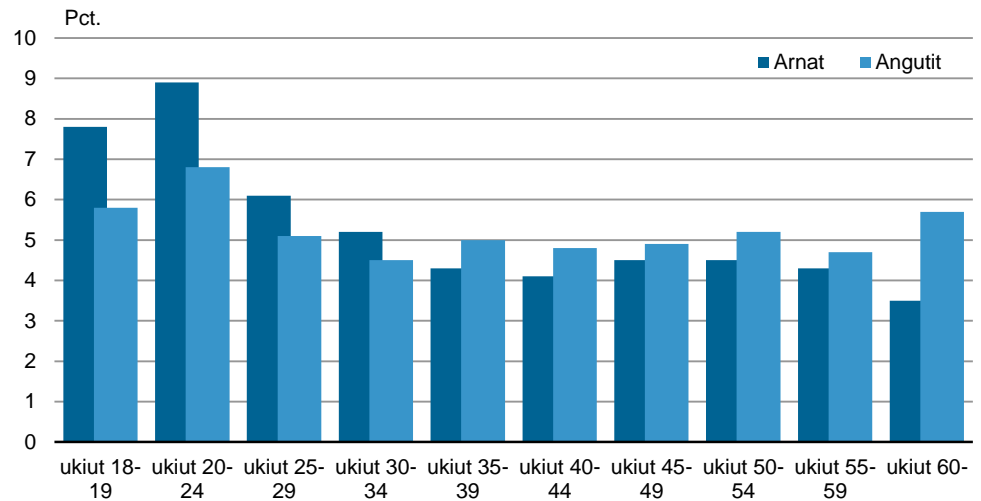
Titartagaq 1.4 2019-imi ukioqqortussutsit najugaqarfiillu tunngavagalugit suliffissaaleqineq procentinngorlugu



Najoqqutaq: Naatsorsueqqissaartarfiup kisitsisaataasivia: <http://bank.stat.gl/ARNLED4>

Arnat angutillu ukioqatigiaat akornanni suliffissaaleqineq aamma assigiingissuteqarpoq. Arnat 35-t inorlugit ukiullit suliffissaaleqinerisa procentinngortinnerat angutinit 35-t inorlugit ukiulinnit qaffasinneruvoq, akerlianik ukioqqortunerit akornanni angutit suliffissaaleqinerat procentinngortillugu qaffasinneruvoq.

Titartagaq 1.5 2019-imi ukioqqortussutsit suaassutsillu tunngavigalugit suliffissaaleqineq procentinngorlugu



Najoqqutaq: Naatsorsueqqissaartarfiup kisitsisaataasivia: <http://bank.stat.gl/ARNLED4>

Suliffissaaleqinermik eqqorneqartut amerlanerpaartaat, tassa 84 pct.-ii meeqqat atuarfiannik qaffasinnerpaamik ilinniarsimasuupput, takussutissiaq 1.3 takuuk. Piffissami 2015-imi 2019-imut meeqqat atuarfiannik qaffasinnerpaamik ilinniarsimasut suliffissaaleqinerat annikillinerpaaffiuvoq. 2019-imi meeqqat atuarfiannik qaffasinnerpaamik ilinniarsimasut suliffissaaleqinerat 8,4 pct.-iuvoq.

Ilinniarsimasuni allani suliffissaaleqineq nuna tamakkerlugu suliffissaaleqinermi 5,1 pct.-iusumit appasinneruvoq. Ilinniaqqiffiusumik ilinniarsimasut akornanni suliffissaaleqineq annikinnerpaajuvoq, 2019-imi taakku akornanni suliffissaaleqineq 0,4 pct.-ivoq.

Takussutissiaq 1.3 Ilinniarsimasat qaffasinnerpaat tunngavigalugit suliffissaaleqineq aamma suliffissaaleqineq procentinngorlugu

| | Suliffissaaleqineq | | | | | Suliffissaaleqineq procentinngorlugu | | | | |
|---|--------------------|--------------|--------------|--------------|--------------|--------------------------------------|------------|------------|------------|------------|
| | 2015 | 2016 | 2017 | 2018 | 2019 | 2015 | 2016 | 2017 | 2018 | 2019 |
| | Inuit | | | | | Pct. | | | | |
| Tamakkerlugit | 2.438 | 1.971 | 1.858 | 1.582 | 1.387 | 9,1 | 7,3 | 6,8 | 5,8 | 5,1 |
| Meeqqat atuarfiat | 2.047 | 1.682 | 1.567 | 1.327 | 1.162 | 13,9 | 11,6 | 11,0 | 9,4 | 8,4 |
| Ilinniarmertuunngorniarneq | 40 | 30 | 32 | 28 | 23 | 3,4 | 2,4 | 2,3 | 2,0 | 1,7 |
| Inuussutissarsionermik ilinniarneq | 324 | 237 | 238 | 206 | 182 | 4,6 | 3,3 | 3,2 | 2,8 | 2,5 |
| - Eqqumiitsuliorneq aamma humaniora | 11 | 11 | 9 | 7 | 7 | 6,4 | 5,9 | 4,9 | 4,0 | 3,6 |
| - Inuussutissarsioneq, allaffissorneq inatsisilerinerlu | 55 | 43 | 38 | 34 | 30 | 3,4 | 2,6 | 2,2 | 2,0 | 1,8 |
| - Ingeniøringgorniarneq, tunisassiorneq sanaartornerlu | 103 | 66 | 63 | 52 | 45 | 4,5 | 2,9 | 2,7 | 2,3 | 2,0 |
| - Nunalerineq, orpippassualerineq, aalisarneq uumasunullu nakorsaqrneq | 22 | 16 | 22 | 16 | 19 | 9,2 | 6,3 | 8,4 | 6,3 | 7,3 |
| - Pegqinnissaq atugarissaarnerlu | 64 | 43 | 47 | 41 | 34 | 4,3 | 2,9 | 3,0 | 2,6 | 2,2 |
| - Kiffartuussinermi ilinniakkat | 68 | 57 | 57 | 55 | 47 | 5,9 | 4,7 | 4,5 | 4,2 | 3,5 |
| - Allat | 2 | 1 | 1 | 1 | 1 | 1,6 | 1,6 | 1,2 | 1,0 | 1,2 |
| Tunngaviusumik ilinniaqqinnerit aamma inuussutissarsitutit ilinniaqqinnerit | 3 | 2 | 2 | 3 | 2 | 1,7 | 1,1 | 0,9 | 0,9 | 0,8 |
| Ingerlaqqiffiusumik ilinniarneq | 24 | 20 | 20 | 18 | 18 | 0,6 | 0,5 | 0,5 | 0,4 | 0,4 |

Najoqqutaq: Naatsorsueqqissaartarfiup kisitsisaataasivia: <http://bank.stat.gl/ARNLED6> aamma <http://bank.stat.gl/ARNLED7>

Malugiuk. 2017-imi januaarip aallaqqaataani 66-inik ukiullit utoqqalinersiaqartalerput susinnerusukkut 65-inik ukiullit utoqqalinersiaqalersartut. Taamaattumik takussutissiami suliffissaaleqisutut nalunaarsukkat 18-it 65-illu akornanni ukioqarput. Ukiuni siulliit sulisorineqarsinnaasut 18-it 64-illu akornanni ukioqartarput!

Suliffissaaleqinermut qaffasinnerpaamik inuussutissarsiummik ilinniarsimasat suuneri apeqqutaapput, tamanna takussutissiami 1.3-mi erserpoq. Assersuutigalugu 2019-imi *Nunalerineq, orpippassualerineq, aalisarneq uumasunullu nakorsaqrnermik* qaffasinnerpaamik ilinniarsimasat (ass. aalisartunut ikiortit aamma qalulerisut) 7,3 pct.-ii suliffissaaleqisimapput, qaffasinnerpaamik *Kiffartuussinermi ilinniarsimasat* (ass. terminalini sulisut aamma igasut) 3,5 pct.-it suliffissaaleqisimasut. 2018-imut sanilliullugu *Nunalerineq, orpippassualerineq, aalisarneq uumasunullu nakorsaqrnermik* qaffasinnerpaamik ilinniarsimasat akornanni suliffissaaleqineq 1 procentpointinik 2019-imi qaffassimavoq, *Kiffartuussinermi ilinniarsimasat* akornanni suliffissaaleqineq 0,7-imik procentpointimik 2019-imi apparsimasoq.

2019-imi inuussutissarsionermik ilinniarsimasat akornanni suliffissaaleqisut *allanik* ilinniarsimasat (ass. IT-mik aqutsinermik ilinniagallit) ikinerpaapput 1,2 pct.-iullutik. *Inuussutissarsioneq, allaffissorneq inatsisilerinerlu* pillugit ilinniagaqarsimasat (assersuutigalugu allaffimmiut assistentit aamma niuertarinni sulisutut ilinniarsimasat) akornanni suliffissaaleqineq aamma *Ingeniøritut ilisimatusarneq, sanaartorneq aamma illussanik sanaartorneq* 1,8 aamma 2,0 pct.-iullutik appasipput.

Inuussutissarsiummik ilinniagaqarsimasat akornanni *Kiffartuussinermik* ilinniagaqarsimasat suliffissaaleqisut amerlanerpaapput, 2019-imi agguaqatigiisillugu *kiffartuussinermik* ilinniagaqarsimasat qaammammut 47-t suliffissaaleqisarsimapput. Taakku inuussutissarsiummik qaffasinnerpaamik ilinniagaqarsimasat akornanni pingajorarterutingajaapput.

Takussutissiami 1.4-mi takuneqarsinnaavoq 2019-imi minnerpaamik qaammat ataaseq 4.682-it suliffissaaleqisimasut. Taakku agguaqatigiissillugu qaammammul suliffissaaleqisunit 1.387-iusunit pingasoriaammik amerlanepput, takuuk takussutissiaq 1.3. Takussutissiami takuneqarsinnaavoq 2019-imi suliffissaaleqisunit 65,1 pct.-it sivisunerpaamik qaammatini pingasuni suliffissaaleqisimasut, 8,6 pct.-it qaammatini 10-12-imi suliffissaaleqisimasut nalunaarutigineqarsimasut.

Takussutissiaq 1.4 2019-imi suaassutsit, najugaqarfiit aamma qaammatit suliffissaaleqiffiusut tunngavigalugit suliffissaaleqineq

| | Qaammatit suliffissaaleqiffiusut | | | | |
|-----------------------------|------------------------------------|------------------|------------------|------------------|--------------------|
| | Minnerpaamik qaammat ataaseq | 1-3 qaammatit | 4-6 qaammatit | 7-9 qaammatit | 10-12 qaammatit |
| Najugaqarfiit tamakkerlugit | | | | | |
| Tamakkerlugit | 4.682 | 3.050 | 815 | 415 | 402 |
| Angutit | 2.494 | 1.595 | 456 | 222 | 221 |
| Arnat | 2.188 | 1.455 | 359 | 193 | 181 |
| Illoqarfinni | | | | | |
| Tamakkerlugit | 3.808 | 2.496 | 644 | 340 | 328 |
| Angutit | 2.085 | 1.345 | 366 | 187 | 187 |
| Arnat | 1.723 | 1.151 | 278 | 153 | 141 |
| Nunaqarfinni il.il. | | | | | |
| Tamakkerlugit | 874 | 554 | 171 | 75 | 74 |
| Angutit | 409 | 250 | 90 | 35 | 34 |
| Arnat | 465 | 304 | 81 | 40 | 40 |

Najoqqutaq: Naatsorsueqjissaartarfiup kisitsisaataasivia: <http://bank.stat.gl/ARNLED5>

2. Sulisorineqarsinnaasut

Sulisorineqarsinnaasut tassaapput najugaqavissut ukiui sulinissamut naleqquttut, 18-it 65-illu (2019-imi) akornanni ukiullit, taakku suliffeqarput imaluunniit suliffissaaleqisuupput. 2019-imi agguaqatigiissillugu qaammammul sulisorineqarsinnaasut 27.141 -upput, taakkunannga 25.754-it sulipput 1.387-illu suliffissaaleqisutut nalunaarutigineqarsimallutik. Najugaqavissut ukiui sulinissamut naleqquttut katillugit 36.552-iusimapput taakkunannga 9.411-t sulisorineqarsinnaasimangillat, taakku innuttaasut 18-it 65-illu akornanni ukiullit sisamatarterutigingarilluinnarpaat, takussutissiaq 2.1. takuuk.

Takussutissiaq 2.1 2019-imi distriktini sulisorineqarsinnaasut

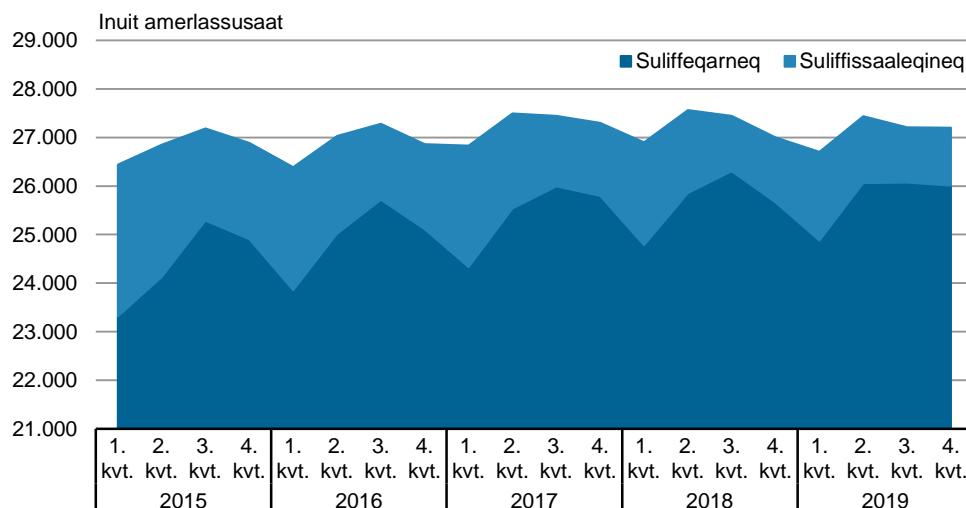
| | Sulisorineqarsinnaasut | | | Sulisorineqarsinnaangitsut | Kalaallit Nunaanni najugaqavissut katillugit |
|--|------------------------|---------------|--------------------|----------------------------|--|
| | Katillugit | Suliffeqarneq | Suliffissaaleqineq | | |
| | Inuit | | | | |
| Nuna tamakkerlugu¹ ... | 27.141 | 25.754 | 1.387 | 9.411 | 36.552 |
| Nanortalik | 692 | 594 | 98 | 338 | 1.030 |
| Qaqortoq | 1.489 | 1.376 | 113 | 531 | 2.020 |
| Narsaq | 721 | 646 | 75 | 288 | 1.009 |
| Paamiut | 615 | 558 | 57 | 263 | 878 |
| Nuuk | 9.722 | 9.459 | 263 | 2.821 | 12.543 |
| Maniitsoq | 1.529 | 1.431 | 98 | 492 | 2.021 |
| Sisimiut | 3.125 | 2.974 | 151 | 894 | 4.019 |
| Kangaatsiaq | 495 | 430 | 65 | 247 | 742 |
| Aasiaat | 1.390 | 1.328 | 62 | 620 | 2.010 |
| Qasigiannugit | 576 | 554 | 22 | 159 | 735 |
| Ilulissat | 2.401 | 2.341 | 60 | 864 | 3.265 |
| Qeqertarsuaq | 385 | 368 | 17 | 145 | 530 |
| Uummannaq | 1.107 | 1.088 | 19 | 387 | 1.494 |
| Upernavik | 1.208 | 1.185 | 23 | 555 | 1.763 |
| Qaanaaq | 294 | 274 | 20 | 197 | 491 |
| Tasiilaq | 1.208 | 970 | 238 | 520 | 1.728 |
| Ittoqqortoormiit | 131 | 125 | 6 | 86 | 217 |

Najoqqutaq: Naatsorsueqqissaartarfiup kisitsisaataasivia: <http://bank.stat.gl/ARNSTK1>

Nassuiaat: 1) Kommunit avataanniittut Nuna tamakkerlugumut ilanngunneqarput.

Titartakkami 2.1-imi takuneqarsinnaavoq 2015-imiit 2019-imut sulisorineqarsinnaasut ukununnga immikkoortillugit *sulisut* aamma *suliffissaaleqisut*. Sulisorineqarsinnaasut sulisunit aamma suliffissaaleqisunit amerlaqatigiiaarnerunerat malunnarpoq. Kisianni aasaanerani sulisut assigalugit sulisorineqarsinnaasut amerlanerusarput. Piffissami 2015-imiit 2016-imut 3. kvartalimi sulisorineqarsinnaasut amerlanerpaasimapput, 1. kvartalimut sanilliullugit inuit 750-900-nik amerlanerusimallutik, 1. kvartalimi sulisinnaasut ikinnerpaasarput. 2017-2019-imili 2. kvartalimi sulisorineqarsinnaasut amerlanerpaajupput. Paatsoortoqannginniassammat maluginiaqquneqarpoq titartagaq 21.000-init aallartittoq, arealimilu sulisorineqarsinnaasut aamma suliffissaaleqineq imminnut ataqatigiinnerat pineqanngimmata.

Titartagaq 2.1 Sulisorineqarsinnaasut

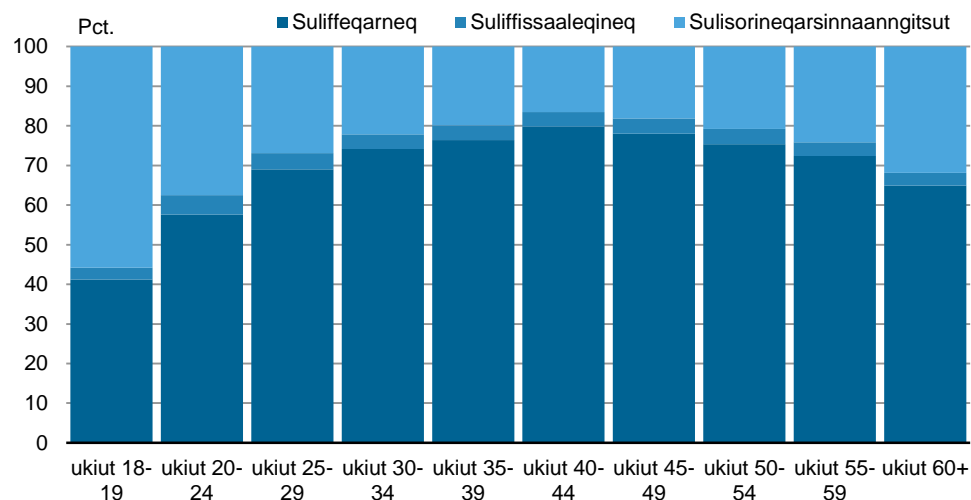


Najoqqutaq: Naatsorsueqqissaartarfiup kisitsisaataasivia: <http://bank.stat.gl/ARNSTK1>

Malugiuk. 2017-imi januaarip aallaqqaataani 66-inik ukiullit utoqqalinersiaqartalerput siusinnerusukku 65-inik ukiullit utoqqalinersiaqalersartut. Taamaattumik 2017 aallarnferfigalugu sulisinnaasut 18-it 65-illu akornanni ukioqartalerput. Ukiuni siuliinit sulisorineqarsinnaasut 18-it 64-illu akornanni ukioqartarput!

Sulisorineqarsinnaasut ukioqatigiiaannut immikkoortillugit erserpoq 30-t 54-illu akornanni ukiullit sulisorineqarsinnaasut amerlanersaasut, titartagaq 2.2. takuuk. 30-it 54-illu akornanni ukiullit sulisorineqarsinnaanngitsut ikinnerpaapput. 2019-imi najugaqavissut 30-it 54-illu akornanni ukiullit 81 pct.-it sulisorineqarsinnaasimapput.

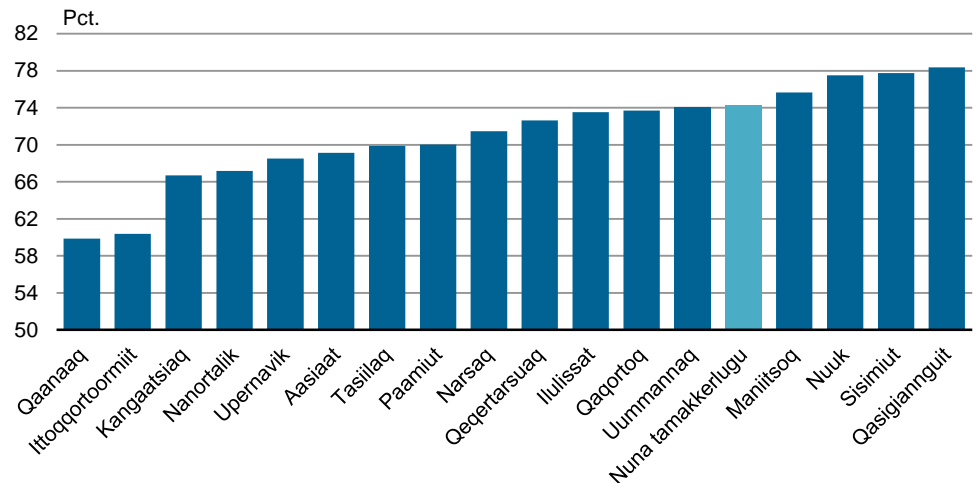
Titartagaq 2.2 2019-imi ukioqqortussutsini assigiinngitsuni sulisorineqarsinnaasut amerlassusii



Najoqqutaq: Naatsorsueqqissaartarfiup kisitsisaataasivia: <http://bank.stat.gl/ARNSTK1>

Sulisorineqarsinnaasut ukiu sulinissamut naleqquttut amerlassusaat distriktini assigiinngiiaarput, titartagaq 2.3 takuuk. 2019-imi Nuummi sulisorineqarsinnaasut 18-it 65-illu akornanni ukiullit 78,4 pct.-iusimapput Qaanaap distriktiani 59,9 pct.-iusimasut. Nuna tamakkerlugu innuttaasut akornanni sulisorineqarsinnaasut 74,3 pct.-iusimapput.

Titartagaq 2.3 2019-imi distriktini sulisorineqarsinnaasut amerlassusii

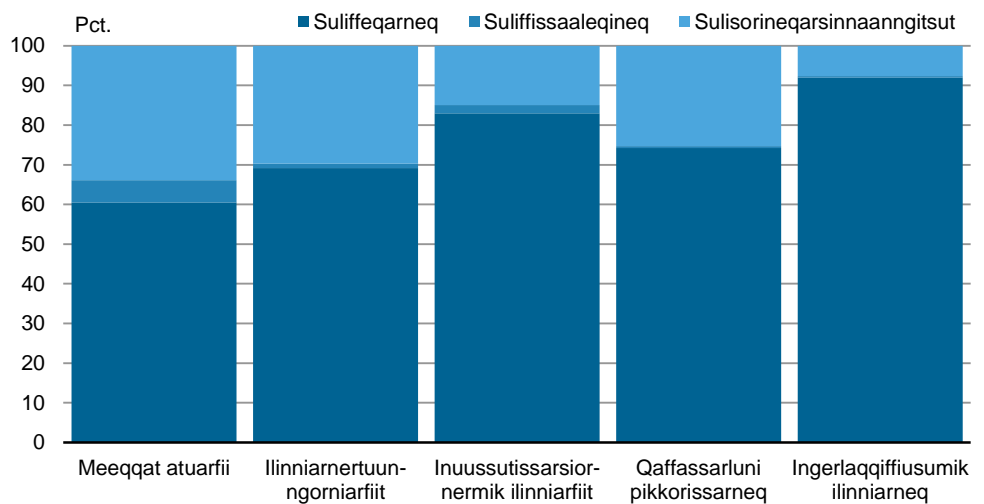


Najoqqutaq: Naatsorsueqqissaartarfiup kisitsisaataasivia: <http://bank.stat.gl/ARDSTK1>

Sulisorineqarsinnaasut ilinniarsimassusaat apeqqutaasorujussuuvoq. Ilinniarsimasaq qaffakkiartortillugu sulisorineqarsinnaaneq qaffakkiartortarpoq, titartagaq 2.4 aamma takussutissiaq 2.2. takukkit.

2019-imi ukiui sulinissamut naleqquttut *ingerlaqqiffiusumik ilinniarsimasut* 92 pct.-iupput innuttaasullu *inuussutissarsiornermik ilinniarsimasut* 83 pct.-iullutik. Akerlianik *meeqqat atuarfianni* ilinniarsimasut 61 pct.-ii sulisorineqarsinnaapput. Innuttaasut akornanni sulisinnaasut akornanni ukiullit qaffasinnerpaamik *ilinniarnertuunngorsimasut* aamma *qaffassarlutik pikkorissarimasut* 69 pct.-iullutillu 74 pct.-iupput.

Titartagaq 2.4 2019-imi ilinniarsimasat qaffasinnerpaat tungavigalugit sulisorineqarsinnaasut amerlassusii



Najoqqutaq: Naatsorsueqqissaartarfiup kisitsisaataasivia: <http://bank.stat.gl/ARNSTK2>

**Takussutissiaq 2.2
sulisorineqarsinnaasut**

2019-imi ilinniarsimasat qaffasinnerpaat tunngavigalugit

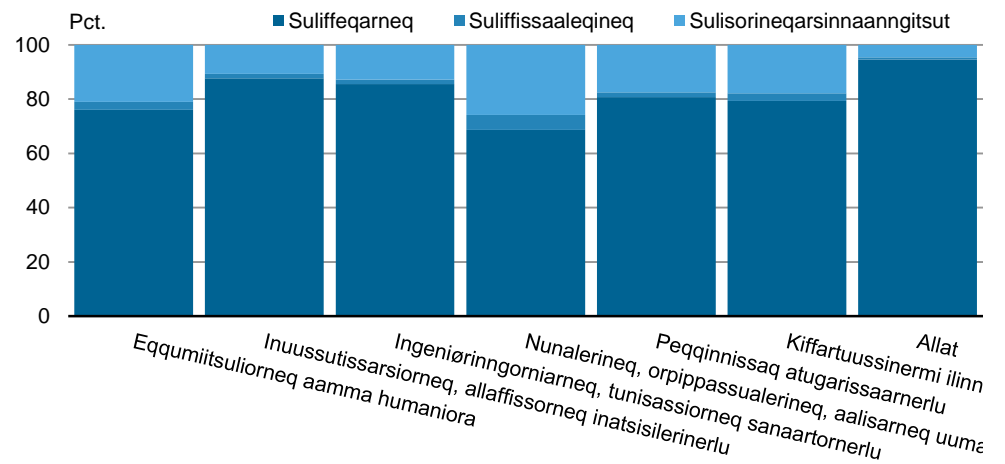
| | Sulisorineqarsinnaasut | | | | Kalaallit Nunaanni najugaqavissut katillugit |
|---|------------------------|---------------|-------------------------|--------------------------------|---|
| | Katillugit | Suliffeqarneq | Suliffissaa- leqineq | Sulisorineqarsi nnaangitsut | |
| | | | | | |
| Katillugit | 27.142 | 25.755 | 1.387 | 9.421 | 36.563 |
| Meeqqat atuarfii | 13.791 | 12.629 | 1.162 | 7.072 | 20.863 |
| Ilinniarnertuunngorniarmiit | 1.414 | 1.391 | 23 | 598 | 2.012 |
| Inuussutissarsionermik ilinniarfiit katillugit | 7.428 | 7.246 | 182 | 1.306 | 8.734 |
| - Eqqumiitsuliorneq aamma humaniora | 184 | 177 | 7 | 49 | 233 |
| - Inuussutissarsiorneq, allaffissorneq inatsilerinerlu | 1.676 | 1.646 | 30 | 201 | 1.877 |
| - Ingeniørinngorniarneq, tunisassiorneq sanaartornerlu | 2.303 | 2.258 | 45 | 338 | 2.641 |
| - Nunalerineq, orpippassualerineq, aalisarneq uumasunullu nakorsaqaarneq | 255 | 236 | 19 | 89 | 344 |
| - Peqqinnissaq atugarissaarnerlu | 1.587 | 1.553 | 34 | 338 | 1.925 |
| - Kiffartuussinermi ilinniakkat | 1.319 | 1.272 | 47 | 286 | 1.605 |
| - Allat | 104 | 103 | 1 | 5 | 109 |
| Qaffassarluni pikkorissarneq | 284 | 282 | 2 | 96 | 380 |
| Ingerlaqqiffiusumik ilinniarneq | 4.225 | 4.207 | 18 | 349 | 4.574 |

Najoqqutaq: Naatsorsueqqissaartarfiup kisitsisaataasivia: <http://bank.stat.gl/ARNSTK2>

2019-imi agguaqatigiissillugu qaammammut sulisorineqarsinnaasut 27.142-t akornanni 7.428-t inuussutissarsiummik ilinniagaqarsimapput. Taamaasiluni Inuussutissarsiummik ilinniarsimasut meeqqat atuarfianni ilinniarsimasunit qaffasinnerusumik ilinniarsimasuni amerlanerpaapput. Titartakkami 2.5-imi sulisorineqarsinnaasut akornanni ilinniarsimasut sunik ilinniarsimasuuneri takuneqarsinnaavoq.

2019-imi inuussutissarsiummik ilinniarsimasut akornanni *Nunalerineq, orpippassualerineq, aalisarneq uumasunullu nakorsaqaarnermik* ilinniarsimasut (ass. aalisartunut ikiortit aamma qalulerisut) 35 pct.-ingajaat sulisorineqarsinnaasimannngillat. Inuussutissarsiummik *Allamik* ilinniarsimasut (ass. IT-mik aqutsineramik ilinniagallit) akerlianik 4,8 pct.-it sulisorineqarsinnaasimannngillat. Takussutissiaq 2.2 malillugu *Allamik* ilinniagallit ikipput, 2019-imi taamaallaat 104-upput.

Titartagaq 2.5 2019-imi inuussutissarsiummik ilinniarsimasat tunngavigalugit sulisorineqarsinnaasut amerlassusii



Najoqqutaq: Naatsorsueqqissaartarfiup kisitsisaataasivia: <http://bank.stat.gl/ARNSTK2>

3. Kisitsisitigut paasissutissat pillugit

3.1 Tunuliaqutit

Kalaallit Nunaanni Naatsorsueqqissaartarfimmit 2012-mi suliffissaaleqineq pillugu paasissutissat nutarsarneqarput annertuumik, FN-ip suleqatigiissitaata The International Labour Organisationip (ILO) innersuussutai tunngavigalugit suliarineqarluni. Taamaaqataaniillu suliffeqarnermi pissutsit pillugit paasissutissat suliffeqarneq pillugu paasissutissat nutarterneqarnerisa assinganik Naatsorsueqqissaartarfik nutarterivoq. Paasissutissanik nutarterinerup kinguneraa suliffeqarfeqarnermi pissutsit pillugit paasissutissat nunat assigiingitsut akornanni periaatsit malillugit pitsaassusillit ataqatigiissumillu suliati piulernerat. Kisitsisitigut paasissutissat suliffeqarneq aamma suliffissaaleqineq atorlugit sulisorineqarsinnaasut pillugit kisitsisitigut paasissutissat suliarineqarput, sulisorineqarsinnaasut pillugit kisitsisitigut paasissutissat ILO'mit maleruaqquneqartut aamma tunngavigalugit suliarineqarput.

Kisitsisitigut paasissutissat Naatsorsueqqissaartarfiup qaammatip naasup qiteqqunnerata missaani saqqummiuttagaannut suliffissarsiortutut nalunaarsukkanut taputartuunneqassanngillat. Suliffissarsiortutulli nalunaarsukkat suliffissaaleqisut qanoq ineriartorsinnaanerinit assersuutitut atorneqarsinnaapput. Suliffissarsiortutulli nalunaarsukkat suliffissaaleqisut pillugit kisitsisitigut paasissutissatuulli nalilersorneqarsimanngillat nunanilu tamalaani suleriaaseq malillugu suliarineqarsimanatik.

Takussutissiaq 3.1 2015-imiit 2019-imut suliffissarsiortutut nalunaarsukkat aamma suliffissaaleqineq

| | Agguaqatigiissillugu qaammammut inuit | | | | |
|---|---------------------------------------|-------|-------|-------|-------|
| | 2015 | 2016 | 2017 | 2018 | 2019 |
| Suliffissarsiortutut nalunaarsukkat | 3.456 | 2.908 | 2.767 | 2.317 | 1.924 |
| - Najugaqavissuunngitsut | 69 | 75 | 58 | 45 | 46 |
| - Qaammammi pineqartumi suliffeqartut . | 949 | 862 | 851 | 690 | 491 |
| Suliffissaaleqisut | 2.438 | 1.971 | 1.858 | 1.582 | 1.387 |

Najoqqutat: Naatsorsueqqissaartarfik aamma Naatsorsueqqissaartarfiup kisitsisaataasivia: <http://bank.stat.gl/ARNLED1> aamma <http://bank.stat.gl/ARNLED3>

Malugiuk. 2017-imi januaarip aallaqqaataani 66-inik ukiullit utoqqalinersiaqartalerput siusinnerusukkat 65-inik ukiullit utoqqalinersiaqalersartut. Taamaattumik 2017-imi takussutissiami suliffissaaleqisut aamma sulisut 18-it 65-illu akornanni ukioqarput. Ukiuni siuliinit sulisorineqarsinnaasut 18-it 64-illu akornanni ukioqartarput!

3.2 Najoqqutat

Suliffissaaleqineq pillugu kisitsisitigut paasissutissanut qaammatikkaartumik kommuninut suliffissarsiuussisarfimmut suliffissarsiornermik nalunaarsuiffiit najoqqutaapput pingaarnarpaat suliffissarsiortutut nalunaarsukkanut najoqqutat assigalugit. Suliffissarsiorluni saaffiginnerit amerlanerpaartaat kommunit allaffissorlutik ataatsimoorlutik atortagaannut Winformatik-imut nalunaarsorneqartarput. Qaammatit tamaasa Winformatik-imit kommunit atasiakkaat pillugit suliffissarsiorlutik saaffiginnissimasunut paasissutissanik Naatsorsueqqissaartarfik pisarpoq.

Illoqarfinni ataasiakkaani saaffiginnissutit Winformatik-imut ingerlaavartumik nalunaarutigineqarneq ajorput. Naatsorsueqqissaartarfik nunaqarfinnut nalunaarutiginnissimannigitsunut paasissutissanik piniarluni saaffiginnittarpoq, taakkulu paasissutissat suliffissaaleqisutut nalunaarsukkanut suliffissaaleqisunullu kisitsisitigut paasissutissanut ilanngunneqartarput.

ILO-mi maleruagassanut ilaavoq, piffissami inuk sulisimasutut nalunaarutigineqarsimaguni suliffissaaleqisutut nalunaarutigineqassanngitsoq! Taamaattumik Naatsorsueqqissaartarfiup suliffeqarneq pillugu nalunaarsuutaanni suliffissarsiortut qaammatip ingerlanerani sulisimasut piiarneqartarput. Suliffeqarneq pillugu nalunaarsuutit atorlugit sulisorineqarsinnaasut aamma naatsorsorneqartarput, sulisorineqarsinnaasut tassaapput sulisut aamma suliffissaaleqisut. Nammineerluni nalunaarsukkat suliffeqarneq pillugu nalunaarsuutitut atorlugu sulisorineqarsinnaasut tassaagajuttarput paasissutissat pigineqartut nutaanerpaartaat. Suliffissaaleqineq pillugu paasissutissat kingusissukkat aatsaat saqqummiunneqartarnerinut tamanna pissutaanerpaavoq.

Sulisorineqarsinnaasut aamma suliffissaaleqineq pillugu paasissutissat taamaallaat suliarineqarput Kalaallit Nunaanni najugaqavissut ukiui sulinissamut naleqquttut tunngavigalugit, Naatsorsueqqissaartarfimmi innuttaasunut nalunaarsuut atorlugu suliarineqarput. Innuttaasut nalunaarsuut atorlugu inuit najugaqarfii suaassusiilu sulisorineqarsinnaasunut suliffissaaleqisunullu aamma atorlugu suliarineqarput. 2017-imi januaarip aallaqqaataani 66-inik ukiullit utoqqalinersiaqartalerput siusinnerusukkat 65-inik ukiullit utoqqalinersiaqalersartut. Taamaattumik takussutissiami 2017-imi takussutissiami suliffissaaleqisutut nalunaarsukkat 18-it 65-illu akornanni ukioqarput. Ukiuni siuliinit ukiuni sulinissamut naleqquttut 18-it 64-illu akornanni ukioqartarput.

Ilinniarsimassuseq pillugu kisitsisitigut paasissutissanut Naatsorsueqqissaartarfimmi ilinniarsimasat qaffasinnerpaat pillugit nalunaarsuutit (HFU) tunngavigineqartarput, taakku ukiup naanerani nalunaarsorneqartarput. Ilinniarsimassutsinut immikkoortiterinerit ISCED11-uddannelsesnomenklatur atorlugu suliarineqartarput. ISCED11-uddannelsesnomenklaturi ilinniakkanut qaffasissutsinut tallimanut immikkoortinneqartarpoq meeqqat atuarfiat appasinnerpaalluni ingerlaqqiffiusumik ilinniarneq qaffasinnerpaaluni. Inuusutissarsiutinik ilinniarsimasut arfineq marlunnut immikkoortinneqartarput. Ilinniarsimasanut assersuutit Naatsorsueqqissaartarfiup nittartagaanut www.stat.gl-imut pdf-fiilinnorlugit Suliffeqarnermi pissutsit ammarlugit aaneqarsinnaapput. Ilinniarsimassuseq pillugu naatsorsuineri periutsit atorlugu pillugit paasisaqarnerorusuttut innuttaasut ilinniarsimassusaat pillugu saqqummersitami kingullermi immikkoortoq periaaseq innersuussutigineqarpoq.

3.3 Periaaseq

ILO-p naatsorsueqqissaarnermut allaffianit periutsit nassuiaasiorneqarlutillu maleruagassiorneqarsimasut tunngaviginerullugit nalunaarsuisoqarpoq. Paa-

sisutissat pigineqartut apequtaallutik nunani tamalaani periutsit malinneqartarput.

3.3.1 ILO-mit suliffissaaleqineq pillugu nassuiaat

ILO-mit suliffissaaleqineq pillugu nassuiaat pingasunik pinngitsoorani atuutussanik piunasaqaatitaqarpoq. Nassuiaat malillugu piffissami pineqartumi suliffissaaleqisoq tassaavoq:

- Suliffeqanngitsoq
- Suliffissarsiortoq
- Sulilernissamut piareeqqasoq

Piffissap suliffissarsiorfiusup sivissusaa nassuiarneqanngilaq, kisianni inner-suusstigineqarpoq piffissaq sivikitsuussasoq, assersuutigalugu ulloq ataaseq imaluunniit sapaatip akunnera ataaseq. ILO-mit aamma innersuusstigineqarpoq sulisorineqarsinnaasut nunami naatsorsuiffiusumi pissutsit apeqqutaatillugit ukiui appasinnerpaaffeqassasut, suliffissaaleqisut sulisorineqarsinnaasunut ilaapput.

3.3.2 Naatsorsueqqissaartarfimmit suliffissaaleqineq pillugu nassuiaat

Innuttaasut suliffissarsiuussisarfinnut suliffissarsiortutut nalunaarsimasut Kalaallit Nunaanni suliffissaaleqineq pillugu paasissutissanut tunngavigineqarput. Qulaani allassimasup ersersippaa ILO-mit nassuiaat malillugu suliffissarsiorsimaneq suliffissaaleqisutut isigineqarnissamut naammanngitsoq. Kisitsisit paasissutissat tunngavigalugit piffissap pineqartup sivikinnerpaaffissaa qaammat ataasiuvoq, tamanna ILO-mi piffissamit pineqartumit sivikinnerujussuuvoq. Kisitsisit paasissutissat tunngavigalugit aamma ILO-mi maleruagassat sapinngisaq tamaat malinniarlugit Naatsorsueqqissaartarfimmit aalajangiunneqarpoq suliffissaaqisoq qaammat ataaseq suliffissaaleqisimassasoq. Inuk suliffissaaleqisuussaaq:

- Suliffissarsiuussisarfinnut suliffissarsiortutut nalunaarsimaguni aamma
- Qaammammi pineqartumi suliffeqarnermut nalunaarsuiffimmut sulisimasutut nalunaarutigineqarsimannikkuni.

Kalaallit Nunaanni najugaqavissunut sulisorineqarsinnaasunut suliffissaaleqisunullu paasissutissat ukununnga tunngasut misissoqqissaarneqarput assigiisaartumillu itisiliiffigineqarlutik; innuttaasut inuttut inissisimaffii aalajangersimasut kiisalu sumiiffinni aalajangersimasuni najugaqarfiit. Tassani pineqarput innuttaasut ukiup naatsorsuiffiusup aallartinnerani aamma naanerani Kalaallit Nunaanni najugaqarsimasut.

Taakku saniatigut paasissutissanut ilaapput inuit ukiui sulinissamut naleqquttut, 2017-imit 2018-imut 18-iniit 65-inut ukiullit aamma 2010-mit 2016-

imut 18-it 64-illu akornanni ukiullit, 2017-imi aamma 2018-imi januaarip aallaqqaataani 66-inik ukiullit utoqqalinersiaqartaler mata siusinnerusukkat 65-inik ukiullit utoqqalinersiaqalersarlutik, sulinissamut ukioqqortussuseq utoqqalinersiaqalernissamut naleqqussarneqarpoq. Suliffissarsiuussisarfinnut suliffissarsiorlutik nalunaarsukkat 18-it inorlugit ukiullit akuttuaallaarnerat pissutaalluni 18-inik ukiulinnit aallartinneqarput. 65-it sinnerlugit ukiulinni tamanna aamma atuuppoq. Taamatut ukiullit sulinnigikkallarnermut utaqqii-saagallartumik isertitanut taarsiissutaasunik ikiorsiissutinik pisinnaannginnerat, suliffissarsiorlutut nalunaartannginnerinut pissutaasimassaaq. Kisitsisitigut paasissutissanut tunngavigineqartut taamatut ukiulinnut tamakkiisumik paasissutissanik peqannginnera pissutigalugu, taakku ilanngunneqanngillat.

3.3.3 Sulisorineqarsinnaasut pillugit nassuiaat

ILO-p nassuiaataa malillugu sulisorineqarsinnaasut tassaapput innuttaasut sulisut aamma suliffissaaleqisut. Naatsorsueqqissaartarfiup nassuiaataa malillugu sulisorineqarsinnaasut tassaapput Kalaallit Nunaanni najugaqavissut sulisorineqarsinnaasut qaammammi pineqartumi sulisimasutut nalunaarutigineqarsimasut imaluunniit suliffissarsiorlutut pillugit nalunaarsuiffimmut nalunaarutigineqarsimasut. Suliffissaaleqineq pillugu kisitsisitigut paasissutissat assigalugit sulisorineqarsinnaasut 2017-imi 18-iniit 65-inik ukioqarput 2010-miillu 2016-imut 18-iniit 64-inut ukioqarlutik.

3.3.4 Nunaqqatigiinnut paasissutissat

Suliffissaaleqinermut nalunaarsuiffik aamma sulisorineqarsinnaasunik nalunaarsuiffik suliffeqarnermut pissutsinut paasissutissanik aamma nunaqqatigiinnut tunngasunik paasissutissanik imaqarpoq. Paasissutissat pigineqartut tassaapput; inuit ukiui, suaassusaat najugaqarfigisaallu, taakku Naatsorsueqqissaartarfiup ukiup naanerani innuttaasunut nalunaarsuutaanit pissarsiarineqartarput. Najugaqarfinni suliffissaaleqisut aamma sulisorineqarsinnaasut tunngavigalugit takuneqarsinnaavoq ukiup naanerani inuit sumi najugaqarsimanersut, ukiup ingerlanerani inuk allami najugaqalersimasinnaammat imaanngilaq ukioq naallugu nunaqarfimmi/illoqarfimmi ataatsimi suliffissarsiorsimassasoq imaluunniit sulisimassasoq.

3.4 Najoqqutassatut nalorninaateqarsinnaasut

Suliffissaaleqineq pillugu kisitsisitigut paasissutissanut najoqqutat ilaatigut nalorninaateqarsinnaasut arlaqarput, ingammik ILO-p nassuiaataanit allaanerisut imaluunniit paasissutissanut tunngavigineqartut eqqarsaatigalugit. Najoqqutassat nalorninaateqartut pingaarutillit uani eqqartorneqassapput.

ILO-mi nassuiaat malillugu suliffissaaleqisunik, suliffissarsiuussisarfinnut nalunaarneq ajortunik peqarsimassaaq. Inuit sulinnigikkallarnermut utaqqii-saagallartumik isertitanut taarsiissutaasunik ikiorsiissutinik pisinnaanngitsut suliffissarsiorlutut nalunaartarsimannginnissaat ilimanarpoq.

Inuit ilaat pimoorussillutik suliffissarsiortutut ingerlaannaq sulilernissamut periarfissaqanngikkaluarlutik nalunaarsimasarput. Ilaatigut qaffassarlutik pikkorissartut taamaaliortarput.

Suliffissarsiortut ilaat sulilernissaminnut piareersimannikkallartutut nalilerneqartarput, taakku ILO-p nassuiaataa malillugu suliffissaaleqisutut taaneqarsinnaanngillat, tassunga tunngasoq immikkoortoq 3.3.1. takuuk. Suliffissarsiortup sulinernissamut piareersimanagera sumiiffinni suliffissarsioussisarfinnit nalilerneqartarpoq, naliliinerit tunngavigalugit sulilernissamut piareersimasutsinut pingasunut immikkoortinneqartarput.

Sulilernissamut piareersimassutsinut immikkoortiterit assigiinngitsorujussuussinnaammata suliffissaaleqineq pillugu paasissutissanut atorneqanngikkallarput.

Ilanngullugu oqaatigineqassaaq suliffissarsioussisarfiit assigiinngitsunik suliffissarsiortunik nalunaarsuisarsimasinnaannerat ilimanarmat. Sumiiffinni suliffissarsioussisarfinni nalunaarsueriaaseq apeqquataalluni suliffissaaleqineq assigiinngisitaarsinnaavoq.

Piffissap ingerlanerani suliffissarsioussisarfinni nalunaarsueriaaseq aamma allanngorsimasinnaavoq. Kommunini suliffissarsioussisarfinni nalunaarsueriaatsip assigiissaarneqarneranik imaluunniit sulisut nikerarnerinik tamanna pissuteqarsinnaavoq.

Suliffissarsiortutut qarasaasiamut nalunaarsuutit ikkussuunneqartarput, taamaasillutik paasissutissat elektroniskimik suliarineqarsinnaalersarlutik. Immersuineq najoqqutassanut nalorninaateqalersitsisinnaasut aamma ilagivaat, kisianni tamanna annikitsuinnaavoq.

Suliffeqarnermut, innuttaasunut aamma ilinniartitaanermut nalunaarsuutit, tassa nalunaarsuutit atorneqartut nalorninaateqarsimagunik suliffissaaleqinnermut aamma sulisorineqarsinnaasut pillugit nalunaarsuutinut nalorninaataat ingerlaqqissapput.

ILO-mit innersuussutigineqartoq piffissaq misissuiffigineqartoq sivikissasoq, assersuutigalugu ulloq ataaseq imaluunniit sapaatip akunnera. ILO-mi innersuussutit malillugit qaammat ataaseq sivirusuutut oqaatigineqarsinnaavoq.

Ilisamaatinut nassuiaatit
... Paasissutissat pigineqanngillat
.. Paasissutissat tatiginanngitsut ilisarinnilersitsisinnaasulluunniit
. Kisitsisitaqarsinnaanngitsut
0 Affaanit mikinerusut
- Nul
* Kisitsisaagallartut imaluunniit missingersuut

Saaffissaq
Lene Baunbæk
E-mail: LEBA@stat.gl

Suliffeqarnermi pissutsit

Naatsorsueqqissaartarfik
Postboks 1025 · 3900 Nuuk
Oqar.: +299 34 57 70 · Fax: +299 34 57 90
www.stat.gl · e-mail: stat@stat.gl

